

**Meldpunt Discriminatie
Internet**

Voor een leefbaar en tolerant Internet

Jaarverslag 2008

Meldpunt Discriminatie Internet

Het MDI is een onderdeel van de Stichting
Magenta

Colofon

Email MDI: buro@meldpunt.nl

Meldingen: meldpunt@meldpunt.nl

Website: www.meldpunt.nl

Stichting Magenta, Meldpunt Discriminatie Internet wordt ondersteund door het Ministerie van Justitie en het Ministerie van VROM

© 2008 Stichting Magenta, Meldpunt Discriminatie Internet, Amsterdam

Bestuur en medewerkers

Het bestuur van Stichting Magenta, Meldpunt Discriminatie Internet bestaat uit:

Dhr. Drs. Brieu-Yves (Mellouki) Cadat, voorzitter

Dhr. O. (Onno) Rodbard, penningmeester

Mw. S.H.C. (Suzette) Bronkhorst, secretaris

De medewerkers van het Meldpunt Discriminatie Internet zijn:

Mw. A. Evenhuis, projecten

Mw. S. Jansen, coördinator

Dhr. D. Veenboer, meldingen

Dhr. J. van der Krogt, onderzoek

Dhr. R. Van der Leij, systeembeheer

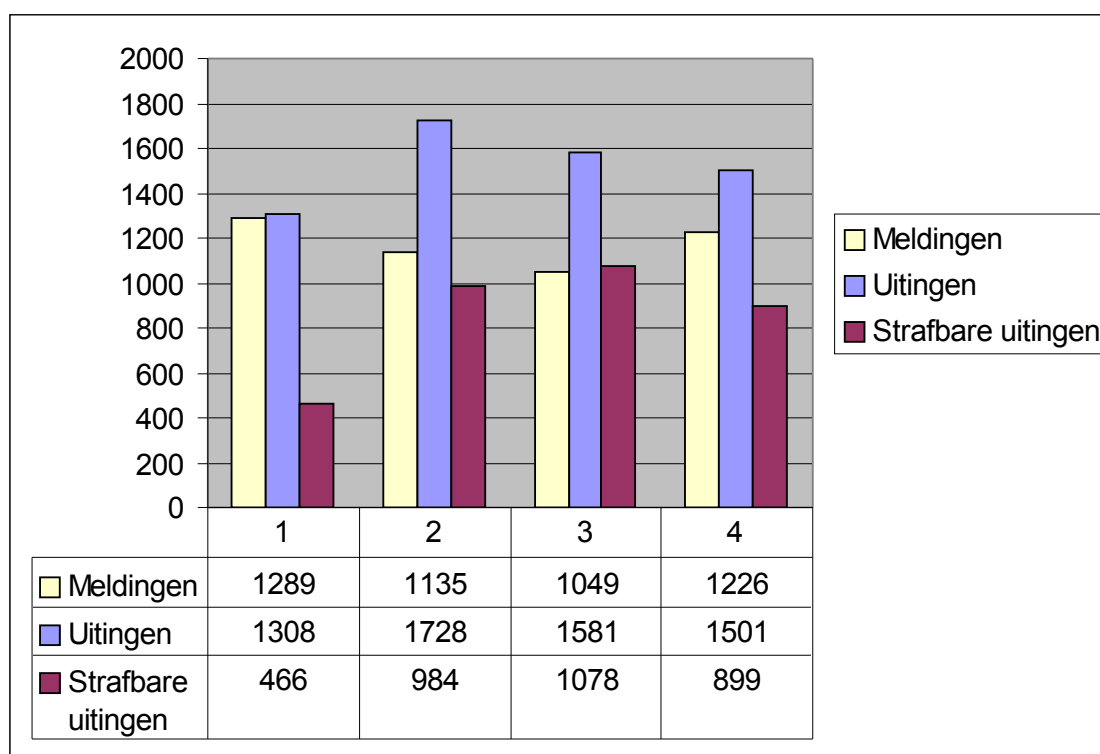
Inhoudsopgave

1.	MDI Jaarverslag 2008: een overzicht	5
2.	Activiteiten MDI: meldingsafhandeling en aangiftebeleid	8
2.1	Werkwijze	8
2.2	Verwijdering van uitingen	8
2.3	Aangiftebeleid	9
2.4	Aangiften gedaan in 2008	9
2.5	Afhandeling aangiften in 2008	11
3.	Overige activiteitenMDI	13
3.1	Samenwerking en overleg	13
3.2	Deskundigheidsbevordering Politie en OM	14
3.3	Projecten en onderzoek	14
4.	Discriminatiegronden en uitingen per medium / locatie	15
4.1	Inleiding	15
	<i>Tabel 3. Uitingen per discriminatiegrond</i>	16
	<i>Tabel 4. Strafbare uitingen per discriminatiegrond.</i>	18
4.2	Haat tegen moslims	19
4.3	Antisemitisme	19
4.4	Andere godsdiensten of levensovertuiging	20
4.5	Discriminatie van autochtone Nederlanders	20
4.6	Discriminatie op grond van seksuele gerichtheid	21
4.7	Discriminatie van Marokkanen	21
4.8	Discriminatie van Turken	21
4.9	Discriminatie van mensen met een donkere huidskleur	22
4.10	Discriminatie op grond van overige afkomst	22
4.11	Discriminatie op overige gronden	23
4.12	Uitingen per medium/locatie	24
5.	Resultaten in cijfers	26
	<i>Tabel 5. Meldingen</i>	
	<i>Tabel 6. Beoordeling van de uitingen</i>	
	<i>Tabel 7. Afhandeling door MDI</i>	
	<i>Tabel 8. Resultaat verzoek tot verwijdering</i>	
	<i>Tabel 9. Meldingen gedaan door</i>	
	<i>Tabel 10. Meldingen per bestemming</i>	

1. MDI Jaarverslag 2008 : een overzicht

2008 in het kort: het MDI ontving meer meldingen dan in 2007; van Haat tegen moslims en antisemitisme zijn evenals de afgelopen jaren de meeste meldingen gedaan; websites waren vaker bereid strafbare uitingen te verwijderen; de strafrechtelijke aanpak van discriminatie op het internet verbetert: er is een aantal zaken van het MDI in 2008 voor de rechter gebracht

Het MDI heeft in 2008 1226 meldingen ontvangen over 1501 unieke uitingen. Het aantal meldingen is daarmee flink gestegen (1046 in 2007). Het aantal uitingen is licht gedaald (1581 in 2007). Het aantal uitingen dat het MDI als strafbaar heeft beoordeeld is afgenomen van 1078 naar 899.

In 2008 was het MDI nog succesvoller dan in voorgaande jaren in het laten verwijderen van uitingen. Naast de kerntaken (bestaande uit meldingsafhandeling en aangiftebeleid) startte het MDI in 2008 onderzoeken naar extreem-rechtse websites en naar het moderatorenbeleid van interactieve websites.

Discriminatiegronden en de cijfers

Tabel 1. Categorieën waarover het MDI in 2008 de meeste strafbare uitingen registreerde

	2005		2006		2007		2008	
	Uitingen	Strafbaar	Uitingen	Strafbaar	Uitingen	Strafbaar	Uitingen	Strafbaar
Haat tegen moslims	371	171	473	275	365	276	346	204
Antisemitisme	302	146	463	307	371	260	344	250
Discriminatie van Marokkanen	186	85	202	157	208	184	259	229
Discriminatie op grond van overige afkomst	306	69	396	299	185	140	290	214
'Anti-zwart racisme' of Afrofobie	175	76	236	187	243	213	215	177
Discriminatie van Turken	56	25	98	74	36	25	104	91
Homohaat	45	14	93	53	79	46	87	62

In vergelijking met de afgelopen jaren is het verschil in het aantal strafbare uitingen tussen de categorieën minder groot dan in eerdere jaren. In 2008 zijn, net als in 2007 veel minder uitingen geregistreerd die betrekking hebben op meerdere categorieën.¹

In 2008 hadden de meeste uitingen betrekking op haat tegen moslims. 60% van deze uitingen werd als strafbaar beoordeeld. Dit percentage is relatief laag omdat veel gemelde uitingen betrekking hadden op de islam en niet op moslims. Uitingen tegen de islam zijn niet strafbaar gesteld, opzettelijk beledigende uitingen tegen moslims als groep wel. Van de gemelde uitingen werden de uitingen tegen Marokkanen en Turken het vaakst als strafbaar beoordeeld (beide in 88% van de gevallen). De meeste strafbare uitingen in 2008 zijn antisemitisch, zij het iets minder dan in de afgelopen twee jaar.

De afgelopen jaren is het MDI op diverse plekken op het internet geconfronteerd met Haat tegen moslims en het aantal uitingen is in deze categorie dan ook het hoogst. Het aantal uitingen is wel lager dan in 2007. Dit is opvallend nu 2008 een woelig jaar was. Geert Wilders bracht de film Fitna uit die tot veel discussie over de islam en moslims

¹ Een uiting als: "Al die klotenegers en kutmarokkanen moeten het land worden uitgegooid" is één uiting, maar heeft betrekking op twee categorieën: 'anti-zwart racisme' en discriminatie van marokkanen

leidde. Hierbij kan worden aangetekend dat de discriminatiegrond “Marokkanenhaat” juist is toegenomen. Nieuwsberichten over criminaliteit gepleegd door jongens met een Marokkaanse achtergrond ontlokten veelvuldig strafbare reacties. In 2008 is in het maatschappelijk debat en in sommige media sterk de nadruk komen te liggen op de afkomst van deze groep jongens en is het aantal discriminerende uitingen tegen Marokkanen als groep ook toegenomen.

Antisemitisme is, hoewel het aantal uitingen lager is dan vorig jaar, nog steeds een probleem op het internet. Waar vroeger extreemrechts verantwoordelijk was voor de grote meerderheid van de antisemitische uitingen, lijkt antisemitisme zich te verbreden. Veel vaker dan voorheen worden antisemitische uitingen aangetroffen op mainstream interactieve websites. Het uitbreken van de Gaza-oorlog heeft eind 2008 voor een opleving van antisemitische uitingen gezorgd.

Ontwikkelingen in online discriminatie

Evenals in 2007 zijn profielenwebsites, met name *Hyves*, en de videosite *YouTube* een belangrijke bron van discriminerende uitingen. Al deze websites zijn bereid om met het MDI samen te werken, in de overgrote meerderheid van de gevallen lukt het dan ook om discriminerende uitingen op deze sites snel verwijderd te krijgen. In 2008 valt op dat ook een aantal moppenwebsites voor veel discriminerende uitingen zorgen. Jarenlang zijn over dit type sites weinig meldingen binnengekomen, maar in 2008 was dat anders. Alle uitingen op deze sites zijn ook op verzoek van het MDI verwijderd.

Interactieve websites (waaronder interactieve weblogs en webfora) maken net als in 2007 het overgrote deel uit van de meldingen bij het MDI. In de grote meerderheid van de gevallen zijn het de bezoekers van websites die strafbare discriminerende uitingen doen. Het MDI verzoekt dan de beheerder, moderator of eigenaar van de website deze uitingen te verwijderen en benadrukt dat het van groot belang is om zelf actief te modereren en niet een verzoek van het MDI af te wachten.

Het verwijderingspercentage ligt in 2008 op ruim 91%. Dit betekent dat 91% van de uitingen waarover een verzoek tot verwijdering is gestuurd ook daadwerkelijk is verwijderd.² Dat cijfer ligt iets hoger dan vorig jaar (90%), maar iets lager dan de twee jaar ervoor (95% in 2005 en 97% in 2006). In 2005 en 2006 werden echter minder verzoeken tot verwijdering gestuurd. Naar een aantal websites werd geen verzoeken gestuurd omdat deze website, zo was de inschatting, deze uitingen niet zouden verwijderen. In 2007 en 2008 werden naar deze sites toch verzoeken gestuurd en vaak met succes. Omdat er veel meer verzoeken werden gestuurd werden er in 2008 per saldo meer uitingen verwijderd, ondanks het lagere verwijderingspercentage.³

Strafrechtelijke aanpak discriminatie op het internet

In 2007 zijn er geen zaken van het MDI voor de rechter gebracht, in 2008 is dit wel het geval. Een gebruiker van een extreemrechts forum werd vrijsproken omdat de rechtbank het internet niet openbaar achtte. Diezelfde maand oordeelde het Gerechtshof in een

² Niet over alle strafbare uitingen wordt een verzoek tot verwijdering gestuurd. Zie hoofdstuk 2 voor meer informatie.

³ In 2008 werd bij ruim 80% van de strafbare uitingen een verzoek verstuurd, in 2005 en 2006 werd slechts in 50 tot 60% van de gevallen een verzoek gestuurd.

andere zaak van een weblogger die zich op dezelfde argumenten beriep, dat het internet wel degelijk openbaar is. In augustus werd de beheerder van rechts-nationalistische nieuwssite veroordeeld voor de discriminerende uitingen in de comments op zijn site. Een maand later werd een gebruiker van YouTube veroordeeld voor het plaatsen van antisemitische afbeeldingen en video's. Verder heeft een aantal andere zaken van het MDI waarin OM en politie onderzoek hebben gedaan veel aandacht gekregen in 2008, met name geldt dit voor de onderzoeken betreffende de cartoonist Gregorius Nekschot en weblog Geenstijl.

2. Activiteiten MDI: Meldingsafhandeling en aangiften

De belangrijkste activiteit van het MDI is het afhandelen van meldingen. Hieronder wordt uitgelegd welke werkwijze het MDI hanteert bij het afhandelen van meldingen en het verzoeken tot verwijderen van uitingen. De cijfers per discriminatiegrond zijn terug te vinden in hoofdstuk 4 *Discriminatiegronden* en de overige cijfers in hoofdstuk 5 *Resultaten in cijfers*. Daarna wordt stilgestaan bij het aangiftebeleid van het MDI en worden alle aangiften kort besproken. Tot slot wordt uitgelegd wat in 2008 met de aangiften van het MDI is gebeurd.

2.1 Werkwijze MDI

Het MDI ontvangt alleen meldingen per e-mail. Om een melding in behandeling te kunnen nemen, is het noodzakelijk om te weten welke uiting een melder discriminerend vindt en waar deze uiting zich op het internet bevindt. Als de uiting kan worden teruggevonden en in Nederland wordt gehost of op Nederland is gericht, dan toetst het MDI op basis van de wet en de jurisprudentie of de uiting ook strafbaar is. Als dat het geval is, dan wordt doorgaans een verzoek tot verwijdering gestuurd.

Het MDI is in eerste instantie gericht op het laten verwijderen van discriminerende uitingen op het internet. Deze werkwijze levert op de korte termijn een duidelijk resultaat op: de gemelde uiting is niet meer online. Voor melders is het belangrijk om te zien dat het doen van een melding nut heeft. Daarnaast probeert het MDI beheerders van websites ertoe te bewegen de door hen beheerde sites te modereren en discriminerende uitingen zelf te verwijderen. Het sturen van verzoeken tot verwijdering is daartoe een belangrijk middel. Op deze manier hoopt het MDI discriminerende uitingen te voorkomen.

2.2 Verwijdering van uitingen

Het MDI doet niet over alle gemelde strafbare uitingen een verzoek tot verwijdering. Als de uitingen op een website worden aangetroffen waar al een aangifte tegen loopt, dan worden de uitingen aan het aangiftedossier toegevoegd. Over 774 van de 899 gemelde strafbare uitingen is wel een verzoek tot verwijdering ingediend, dat is 86%. In 2007 was dit nog 80% en de jaren ervoor meestal tussen de 50 en 60%. In 2008 zijn dus relatief veel verzoeken tot verwijdering gestuurd, ook naar websites waar de verwijderbereidheid als zeer laag is ingeschat. Van deze verzoeken zijn ruim 91% opgevolgd. Dat betekent dat het MDI in totaal ruim 78% van de gemelde strafbare uitingen van het internet heeft laten verwijderen. Dat percentage is hoger dan eerdere jaren, waar het meestal niet hoger was dan 60%. Van de overige 22% van de gemelde strafbare uitingen, is meestal aangifte gedaan of zijn de uitingen toegevoegd aan een reeds bestaand aangiftedossier.

Een verzoek tot verwijdering wordt bijna altijd verstuurd naar de eigenaar of beheerder van de website (zie hoofdstuk 5 tabel 3). De provider zelf wordt vrijwel nooit benaderd omdat die veel minder bemoeienis heeft met de inhoud van een website. Bovendien heeft de ervaring geleerd dat als een website bij een provider offline wordt gehaald, die zeer snel bij een nieuwe provider weer online is.

2.3 Aangiftebeleid

Er wordt overwogen om aangifte te doen indien degene die verantwoordelijk is voor het plaatsen en/of het openbaren van een discriminerende uiting, niet wil meewerken aan verwijdering. Het MDI streeft er naar altijd een verzoek tot verwijdering te doen. Echter, bij sommige extreme uitingen, recidivisme of in andere gevallen, doet het MDI soms aangifte zonder een verzoek tot verwijdering te sturen.

Een spoedige afhandeling van aangiften en vervolging is van groot belang voor het werk van het MDI. Weliswaar is het MDI in eerste instantie gericht op het doen van verzoeken tot verwijdering, maar als deze procedure niet effectief blijkt is een adequate strafrechtelijke aanpak de enige manier om tegen strafbare uitingen op te treden.

Een succesvolle afhandeling van aangiften is dus noodzakelijk als “stok achter de deur” voor het werk van het MDI. Daarnaast helpt jurisprudentie het MDI om uitingen beter te beoordelen. De belangrijkste reden voor een goede strafrechtelijke aanpak van discriminerende uitingen is om te laten zien dat niet alles mag op het internet: ook op het internet kent de vrijheid van meningsuiting grenzen.

Het nadeel van een aangifte is dat er vaak jaren verstrijken tussen het moment van aangifte en een eventuele veroordeling. Juist voor discriminerende uitingen op het internet is het van belang dat een aangifte zo snel mogelijk wordt opgepakt. Discriminerende uitingen op het internet blijven immers staan, in tegenstelling tot de meeste uitingen die buiten het internet worden gedaan. Dit heeft tot gevolg dat mensen keer op keer kunnen worden beledigd door dezelfde uiting. Zeker nu met behulp van zoekmachines met gemak (en vaak onbedoeld) ‘oude’ uitingen kunnen worden opgeroepen is het zaak dat aangiftes snel worden opgepakt.

2.4 Aangiften gedaan in 2008

In 2008 deed het MDI zeven keer aangifte van overtreding van art. 137c t/m 137g van het Wetboek van Strafrecht. Van die zeven aangiften, zijn twee aangiften gedaan over uitingen op websites waar al eerder aangifte tegen is gedaan. Deze aangiften zijn bedoeld om nieuwe uitingen onder de aandacht te brengen van het Openbaar Ministerie, zodat deze kunnen worden meegenomen in een eventuele strafzaak. Per aangifte worden vaak vele uitingen die door het MDI als strafbaar zijn beoordeeld tegelijk meegenomen. Hieronder worden de zeven zaken kort besproken.

1. Fundamentalistische Hindoe

Al in 2006 heeft het MDI aangifte gedaan van uitingen op een website van iemand die zich een fundamentalistische hindoe noemt en vanuit die hoedanigheid vele bevolkingsgroepen op een zeer grove manier beledigt. Het MDI ontving hier meldingen over en heeft van de uitingen die als strafbaar werden beoordeeld aangifte gedaan. In

2007 werd de aangifte geseponneerd omdat verdachte niet toerekeningsvatbaar was. In 2008 deed het MDI toch opnieuw aangifte omdat de website nog online staat, het MDI meldingen bleef ontvangen en daarom graag een uitspraak van de rechter over de strafbaarheid van de uitingen wil. Met die uitspraak zou eventueel op een andere manier actie tegen de eigenaar van de site kunnen worden genomen.

2. Satirische column over het randje

Het MDI ontving begin april in een week tijd een enorme hoeveelheid meldingen van mensen die beledigd waren door een column op een grote Nederlands nieuwswebsite. Weliswaar waren de uitingen in de column waarschijnlijk satirisch bedoeld, het MDI kon zich toch voorstellen dat de uitingen wellicht strafbaar waren en heeft daarom verzocht de uitingen uit de column te verwijderen. Nadat dat werd geweigerd, is aangifte gedaan.

3. Fanatieke emailer

Jarenlang stuurt een man uit Voorburg emails naar zijn lijst waar mensen vaak tegen hun wil op staan. Naar eigen zeggen verstuurt hij zijn emails naar 2600 mensen. In de emails gaat hij tekeer tegen moslims, “tweebenige beesten” volgens de man. Op verzoeken om van de lijst te worden uitgeschreven reageerde hij negatief. Nadat hier diverse meldingen over zijn ontvangen, heeft het MDI aangifte gedaan.

4. Nationalistisch hardcoreforum

Al in 2006 is aangifte gedaan van antisemitische en racistische uitingen op een groot extreemrechts forum voor liefhebbers van hardcore muziek. Beheerders van het forum zijn al door de politie gehoord en waarschijnlijk wordt in 2009 de zaak voor de rechter gebracht. In 2008 heeft het MDI een aanvullende aangifte gedaan met recente uitingen van de betreffende website.

5. Extreemrechts postorderbedrijf

In juni heeft het MDI aangifte gedaan tegen een website die enorme hoeveelheden nazistische producten ter verkoop aanbood. Het postorderbedrijf was gelieerd aan de extreemrechtse organisatie Blood&Honour en verkocht onder meer cd's met nazimuziek waarin opgeroepen werd tot haat tegen joden, zigeuners en buitenlanders. Ook werd het spel “ZOG's Nightmare 2” verkocht waarin de hoofdpersoon zoveel mogelijk joden en negers dood dient te schieten

6. Kritisch blog

Naar aanleiding van meerdere meldingen verzocht het MDI de beheerder van een blog om een flink aantal discriminerende uitingen van zijn site te verwijderen. De beheerder schreef kritische teksten, maar met name allochtonen en moslims werden daarin beledigd. Toen de beheerder weigerde te verwijderen, deed het MDI aangifte.⁴

7. Politieke discussie ontspoord

⁴ In april 2009 is de zaak voor de rechter geweest en heeft de beheerder vrijgesproken. Ten tijde van het schrijven van het jaarverslag is nog niet bekend of het OM tegen de uitspraak in beroep gaat.

Eind 2008 deed het MDI aangifte tegen een politieke discussiesite waarop antisemitische uitingen werden gedaan. De eigenaar van de site gaf aan de bijdragen niet van zijn site te willen verwijderen, daarop werd aangifte gedaan.

2.5 Afhandeling aangiften in 2008

Begin 2008 waren er 24 aangiften in behandeling bij het Openbaar Ministerie uit eerdere jaren. De oudste aangifte komt uit 2003. In de loop van 2008 zijn zeven aangiften geseponeerd. Van de zeven geseponeerde aangiften zijn er vijf geseponeerd wegens ouderdom. De aangifte van uitingen op de website radioislam.org is geseponeerd omdat het Openbaar Ministerie er, mede gezien het internationale karakter van de website, niet in is geslaagd de personen achter de website te traceren⁵. De aangifte van een uitspraak van Wilders is geseponeerd omdat het Openbaar Ministerie de uiting, in combinatie met aangiften over andere uitspraken, niet strafbaar vond. Het Gerechtshof van Amsterdam heeft echter besloten dat Wilders alnog vervolgd moet worden. De uiting waarvan het MDI aangifte heeft gedaan, wordt ook in die procedure meegenomen.⁶

2.5.1. Rechtszaken

In de loop van 2008 is een aantal aangiften van het MDI voor de rechter geweest. Op 2 juni is een lid van het forum Polinco.net (inmiddels al geruime tijd offline) die daar racistische en discriminerende berichten plaatste onder de naam Joshadam, vrijgesproken door de Rechtbank Amsterdam. Opvallend is dat de rechtbank het internet niet openbaar achtte en slechts daarom vrijsprak. Die argumentatie is in diverse media (en door het MDI⁷) met onbegrip ontvangen. Het Openbaar Ministerie is in hoger beroep gegaan.

Amper twee weken later diende het hoger beroep in de zaak van de weblogger Ertan. Ertan schreef al in 2004 onder meer dat hij homo's met het hoofd naar beneden van de westertoren wilde duwen. Hij was daarvoor in juni 2006 al veroordeeld door de Rechtbank Amsterdam. Ook het Gerechtshof Amsterdam veroordeeld hem, de tegenwerpingen van de advocaat ten spijt die zich beriep op de recente uitspraak van de Rechtbank Amsterdam in de zaak van Joshadam dat het internet niet openbaar is. Ertan werd veroordeeld tot een werkstraf van 80 uur⁸.

Eind augustus moest de beheerder van de website rechtser.com zich bij de politierechter in Zutphen verantwoorden voor discriminerende uitingen op zijn site, met name gericht tegen moslims. Opmerkelijk aan deze zaak is dat de meeste uitingen waren gedaan door bezoekers van de site. De politierechter oordeelde dat de beheerder daar verantwoordelijk voor is, ook als hij ze niet gelezen heeft. Hij werd veroordeeld tot een boete van 750 euro⁹.

Begin september werd een minderjarige gebruiker van YouTube door de politierechter in Den Haag veroordeeld voor het plaatsen van antisemitische video's. Hij had een profiel aangemaakt, gevuld met hakenkruizen en plaatste video's online met een positieve

⁵ Zie voor meer informatie: <http://www.meldpunt.nl/nieuws/geen-vervolging-radio-islam>

⁶ Voor meer informatie: <http://www.meldpunt.nl/nieuws/hof-beveelt-vervolging-wilders>

⁷ Lees hier meer: <http://www.meldpunt.nl/nieuws/joshadam-onterecht-vrijgesproken>

⁸ Lees hier meer over de veroordeling van Ertan: <http://www.meldpunt.nl/nieuws/weblogger-ertan-opnieuw-veroordeeld>

⁹ Zie ook: <http://www.meldpunt.nl/nieuws/beheerder-rechtser-com-veroordeeld>

referentie aan de Tweede Wereldoorlog. Samen met een veroordeling voor openlijke geweldpleging, werd hij daarvoor gestraft met 74 dagen jeugddetentie.

Ten tijde van het schrijven van het jaarverslag is ook al bekend dat diverse bestuursleden van de inmiddels opgeheven extreemrechtse partij Nationale Alliantie in januari 2009 zijn veroordeeld voor discriminerende uitingen op het forum van de partij. Ook zij deden de uitingen hoofdzakelijk niet zelf, maar waren als beheerder en moderator verantwoordelijk voor wat er op hun forum gebeurde. De rechtbank vond de uitingen dermate ernstig, dat een fors hogere straf werd opgelegd dan het Openbaar Ministerie eiste. De voormalige leider van de Nationale Alliantie, Jan Teijn, werd veroordeeld tot een voorwaardelijke celstraf van 6 maanden en een werkstraf van 120 uur¹⁰.

2.5.2. Andere ontwikkelingen in MDI-zaken

Naast bovengenoemde zaken die voor de rechter zijn gebracht, heeft het Openbaar Ministerie in meer zaken actie ondernomen. De meest in het oog springende actie was de arrestatie van de cartoonist die bekend staat onder het pseudoniem Gregorius Nekschot.

Begin 2005 ontving het MDI vele meldingen over cartoons van Gregorius Nekschot. Voor een deel waren deze meldingen het gevolg van een oproep van voormalig imam Abdul Jabbar Van der Ven, maar een groot deel van de meldingen had een andere oorsprong. Toen het MDI de gemelde cartoons beoordeelde, kwam het tot de conclusie dat het niet met zekerheid te zeggen was of dergelijke cartoons strafbaar waren. In Nederland was nog geen vergelijkbare zaak voor de rechter gebracht en er was daarom ook geen jurisprudentie met betrekking tot de strafbaarheid van dit type cartoons. De cartoons waren regelmatig zeer grof en, zeker in die tijd, structureel gericht tegen een aantal minderheden. Ook zorgden de cartoons kennelijk voor veel commotie en onrust bij internetgebruikers. Het leek het MDI verstandig aangifte te doen van de cartoons zodat het OM en later de rechter hierover zouden kunnen oordelen. Dit zou meer duidelijkheid verschaffen over de strafbaarheid van dit soort cartoons. In april 2005 deed het MDI aangifte.

Inmiddels is dankzij de Deense cartooncrisis de cartoon als uitingsmiddel symbool geworden voor de vrijheden van de Westerse maatschappij. Ruim drie jaar na de aangifte wordt de cartoonist Gregorius Nekschot aangehouden en, naar later blijkt, onterecht en te lang in een politiecel vastgehouden terwijl onderzoek in zijn woning plaatsvindt. Diverse politieke partijen spreken er schande van en minister van Justitie Hirsch Ballin moet een aantal keer tekst en uitleg geven over de arrestatie van Gregorius Nekschot. Helaas wordt in deze discussie de wijze van onderzoek en de arrestatie van Gregorius Nekschot nogal eens verward met de inhoud van de aangifte en krijgt ook het MDI veel kritiek te verduren. Het onderzoek van het OM wordt echter niet gestaakt en loopt nog steeds. Het is, inmiddels vier jaar na de aangifte, nog steeds niet bekend of Gregorius Nekschot daadwerkelijk wordt vervolgd.

In de zomer van 2008 wordt ook het beheer van de populaire weblog geenstijl.nl gehoord naar aanleiding van meerdere aangiften van het MDI. Tussen 2003 en 2007 heeft het MDI diverse aangiften gedaan van discriminerende uitingen op geenstijl.nl, toen bleek dat verzoeken tot verwijdering geen effect sorteerden. In de zomer van 2007 werd afgesproken dat het MDI opnieuw verzoeken tot verwijdering zou sturen en geenstijl.nl de discriminerende uitingen zou verwijderen. Vanaf dat moment is de samenwerking

¹⁰ Zie: <http://www.meldpunt.nl/nieuws/leden-na-gestraft-voor-online-discriminatie>

tussen geenstijl.nl en het MDI sterk verbeterd. Ook krijgt het MDI sindsdien vrij weinig meldingen over geenstijl.nl. Een paar jaar geleden was het aantal meldingen over geenstijl.nl veel hoger.

3. Overige activiteiten MDI

3.1 Samenwerking en overleg

Art.1

In 2006 was het MDI lid van de Landelijke Vereniging van Antidiscriminatiebureaus en Meldpunten (LVADB). De LVADB is opgegaan in een nieuwe vereniging, Art.1, waarbij het voormalige Landelijk Bureau Racismebestrijding het stafbureau voert. Het MDI is geen lid van Art.1, maar werkt wel nauw samen met zowel de afzonderlijke antidiscriminatiebureau's (ADB's) als met het stafbureau. Het MDI heeft regelmatig overleg met de ADB's en het stafbureau van Art.1, afgesproken is om met enige regelmaat gezamenlijk projecten te ondernemen. Het MDI heeft onder meer een bijdrage geleverd aan het op middelbare scholieren gerichte project 'Wazeggie' van Art.1. Ook heeft het MDI begin 2008 een werkbezoek georganiseerd voor een aantal ADB's.

Overleg OM, Politie en MDI

Het MDI heeft ongeveer vier keer per jaar overleg met het Landelijk Expertise Centrum Discriminatie van het Openbaar Ministerie (LECD), het Landelijke Expertise Centrum Diversiteit van de politie en de politie Amsterdam-Amstelland. Dit overleg heeft ten doel:

- De lopende aangiften van het MDI te bespreken
- De afhandeling van aangiften bespoedigen
- Afspraken maken over de manier waarop de strafrechtelijke aanpak van discriminatie kan worden verbeterd
- De politie en het OM een beeld te geven van wat er 'speelt' op het internet.

Daarnaast heeft het MDI in 2008 overleg gehad met Magda Berndsens, lid van de raad van hoofdcommissarissen belast met, onder meer, de aanpak van discriminatie.

Meldpunt Cybercrime, KLPD Internetsurveillance en NCTb

In 2007 is het Meldpunt Cybercrime van start gegaan. Bij het Meldpunt Cybercrime (MCC), dat onderdeel is van de Politie, kunnen mensen melding maken van online terrorisme en kinderporno. Met het MCC wordt af en toe overlegd. Meer contact heeft het MDI gehad met de afdeling internetsurveillance van de Korps Landelijke Politiediensten die als pilot actief zichtbaar en onzichtbaar op het internet speurt naar bepaalde strafbare feiten. Ten slotte heeft het MDI geregeld overlegd met de Nationale Coördinator Terrorismebestrijding over zaken waarin online terrorisme en discriminatie elkaar raken en/of overlappen.

International Network Against Cyber Hate (INACH)

Het MDI / Magenta is lid en mede-oprichter van INACH (www.inach.net), een internationaal verbond met leden in diverse Europese landen, de Verenigde Staten en Canada. INACH legt zich toe op het bestrijden van discriminatie op het internet door middel van educatie, het verwijderen van uitingen en legal action. In de praktijk is dit netwerk ook bijzonder nuttig om informatie mee uit te wisselen en van elkaars ervaring en deskundigheid te profiteren. In 2008 heeft het MDI deelgenomen aan de jaarlijkse INACH-conferentie te Washington D.C.¹¹. Ook was het MDI aanwezig op de members-meeting in Parijs eerder in de zomer van 2008.

3.2 Deskundigheidsbevordering Politie en OM

In 2008 heeft het MDI op verschillende manieren bijgedragen aan deskundigheidsbevordering bij het Openbaar Ministerie en de politie. Het MDI heeft onder meer een toespraak gehouden voor alle regiocontactpersonen discriminatie op de jaarlijkse bijeenkomst. Ook heeft het MDI zitting in de redactiecommissie van het Politie Kennis Net (PKN), waarvoor ook in 2008 een bijdrage is geleverd.

3.3 Projecten en Onderzoek

Seminar tienjarig bestaan MDI

In maart 2008 werd vanwege het tienjarig bestaan van het MDI een seminar georganiseerd met de titel: "10 jaar MDI: 'Wilt u a.u.b. die narigheid onmiddellijk van Internet halen!". In de seminar, die werd geopend met een toespraak namens minister Hirsch Ballin werd teruggeblikt op tien jaar MDI, maar met name vooruitgekeken naar de toekomst. Sprekers waren onder meer columnist en internetexpert Francisco van Jole, oud-directeur van het MDI en de huidige algemeen directeur van stichting Magenta Ronald Eissens, Peter Rodrigues van de Anne Frankstichting over discriminatie op internet voor de rechter en Jane Tallim van het Canadese Media Awareness Network¹² over een alternatieve aanpak van online discriminatie op internet door de focus te leggen op educatie.

Moderatortraining

In 2007 heeft het MDI onderzoek gedaan naar de moderatie van de website telegraaf.nl, mede vanwege het grote aantal meldingen dat het MDI ontving over deze site. Alle aanbevelingen die uit het onderzoek volgden, zijn door telegraaf.nl opgevolgd, waaronder het trainen van de moderatorgroep (overigens uitbesteed aan noviafacts.nl) in het herkennen en bestrijden van online discriminatie. De eerste training is gegeven in 2007 en ook in 2008 heeft het MDI deze training weer verzorgd voor een uitgebreide en anders samengestelde moderatorgroep. Voor 2009 staat weer een training op het programma.

Nieuwe Website

In 2008 heeft het MDI een nieuwe website in gebruik genomen. Deze website is veel aantrekkelijker en overzichtelijker. Op de nieuw toegevoegde "nieuws"-sectie geeft het MDI een overzicht van relevante nieuws-artikelen en informatie over activiteiten van het MDI en aan MDI gerelateerde onderwerpen.

¹¹ <http://www.meldpunt.nl/nieuws/mdi-op-cyberhate-congres-in-de-v-s>

¹² <http://www.media-awareness.ca/>

Onderzoek

In 2008 is het MDI twee verschillende onderzoeken gestart. Het eerste onderzoek betreft het in kaart brengen van extreem-rechtse websites gericht op de Nederlandse samenleving. In het tweede onderzoek wordt de moderatie op een aantal grote op Nederland gerichte interactieve websites onderzocht met onder meer de bedoeling “best practices” te signaleren. In 2009 zullen beide onderzoeken afgerond zijn.

Gedragscode Notice and Take down

Het MDI heeft samen met diverse andere partijen, zoals grote providers, overheidspartijen en belangenpartijen als stichting BREIN, bijgedragen aan de totstandkoming van een gedragscode Notice and Take down. In deze gedragscode geïnitieerd door NICC¹³ is afgesproken hoe providers omgaan met klachten van gebruikers over content op de door hun doorgegeven websites. Voor het MDI heeft deze gedragscode weinig praktische relevantie omdat het bijna nooit zaken doet met providers, maar rechtstreeks de beheerder van een website benadert. Als signaal dat internetpartijen samenwerken om strafbare informatie op internet tegen te gaan, is de gedragscode echter een goed initiatief. De gedragscode is vanaf oktober 2008 actief.

Jongerenproject RU4real

In 2008 is het MDI samen met de Nationale Jeugdraad een project gericht op jongeren gestart. Het MDI signaleert dat het relatief weinig meldingen ontvangt van jongeren. Dit terwijl een groot deel van de gevonden strafbare uitingen vaak door jongeren lijkt te worden gedaan en worden aangetroffen op websites die op jongeren zijn gericht. Mede hierom is op initiatief van het MDI contact gezocht met de Nationale Jeugdraad met als doel een project op te zetten om online tolerantie op een positieve manier onder de aandacht te brengen. Dit project zal in 2009 worden uitgevoerd.

4. Discriminatiegronden en uitingen per medium / locatie

4.1 Inleiding

Het MDI registreert uitingen van discriminatie op internet, onder meer op discriminatiegrond, om inzicht te krijgen in de maatschappelijke ontwikkelingen in deze. Het MDI gaat daarbij uit van de in het Wetboek van Strafrecht¹⁴ genoemde discriminatiegronden, te weten: ras, godsdienst of levensovertuiging, hetero- of homoseksuele gerichtheid, geslacht en lichamelijke, psychische of verstandelijke handicap.

In onderstaande tabellen wordt het totale aantal bij het MDI gemelde uitingen per discriminatiegrond weergegeven en het aantal uitingen daarvan dat door het MDI als strafbaar is beoordeeld. Ook het aantal uitingen dat als tendentius is beoordeeld, is in de laatste tabel meegenomen. Een tendentieuze uiting is een uiting die op zichzelf niet strafbaar is, maar die wel mee kan helpen de context van de uitingen op een locatie te

¹³ <http://www.samentagencybercrime.nl>

¹⁴ Art. 137c t/m g van het Wetboek van Strafrecht

bepalen. Het MDI beoordeelt uitingen namelijk altijd in hun context om de strafbaarheid ervan te beoordelen.

Tabel 2. Uitingen per discriminatiegrond

	2005	2006	2007	2008
Haat tegen moslims	371	473	365	346
Antisemitisme	302	463	371	296
Discriminatie van Marokkanen	186	202	208	259
Discriminatie op grond van overige afkomst	306	396	155	225
Anti-zwart racisme' of Afrofobie	175	236	243	215
Discriminatie van Turken	56	98	36	104
Homohaat	45	93	79	87

Discriminatie op grond van ras ¹⁵	2005	2006	2007	2008
Asielzoekers / vluchtelingen / illegalen	29	20	14	0
Roma en Sinti	4	15	2	16
Aziaten	6	4	7	4
Autochtone Nederlanders	38	116	50	44
'Anti-zwart racisme' of Afrofobie ¹⁶	175	236	243	215
Discriminatie van Marokkanen	186	202	208	259
Discriminatie van Turken	56	98	36	104
Overige afkomst ¹⁷	306	396	155	225

¹⁵ Het begrip 'ras' dient, overeenkomstig het Internationaal Verdrag inzake de Uitbanning van alle vormen van Rassendiscriminatie en vaste jurisprudentie van de Hoge Raad, ruim te worden uitgelegd. Dit begrip omvat tevens huidskleur, afkomst of nationale herkomst dan wel etnische afstamming.

¹⁶ Discriminatie van Surinamers, Antillianen, Afrikanen

¹⁷ Gebruik van de begrippen allochtonen, migranten, buitenlanders, Duitsers, Polen, etc.

Antisemitisme	2005	2006	2007	2008
Antisemitisme	302	463	371	296
Waarvan holocaust-ontkenning	71	45	33	48

Discriminatie op grond van religie / levensovertuiging	2005	2006	2007	2008
Islam	371	473	365	346
Andere religie of levensovertuiging	41	30	24	49

Discriminatie op andere gronden	2005	2006	2007	2008
Geslacht	11	17	21	14
Handicap	11	14	5	5
Seksuele gerichtheid	45	93	79	87
Leeftijd	-	1	6	2

Tabel 3. Strafbare uitingen in 2008 per discriminatiegrond

Discriminatie op grond van ras	Totaal	Strafbaar
Roma en Sinti	16	15
Aziaten	4	1
Autochtone Nederlanders	44	29
'Anti-zwart racisme' of Afrofobie	215	177
Discriminatie van Marokkanen	259	229
Discriminatie van Turken	104	91
Overige afkomst	225	169

Antisemitisme	Totaal	Strafbaar
Antisemitisme	296	213
Waarvan holocaust-ontkenning	48	39

Discriminatie op grond van religie / levensovertuiging	Totaal	Strafbaar
Islam	346	204
Andere religie of levensovertuiging	49	9

Discriminatie op andere gronden	Totaal	Strafbaar
Geslacht	14	-
Handicap	5	-
Seksuele gerichtheid	87	62
Leeftijd	2	-

4.2 Haat tegen moslims

In 2008 zijn bij het MDI 204 uitingen van Haat tegen moslims gemeld die als strafbaar zijn beoordeeld. Dit zijn er minder dan de afgelopen twee jaar. Van deze 204 uitingen zijn er 165 op verzoek van het MDI verwijderd, vijf uitingen zijn toegevoegd aan bestaande aangiftdossiers en over 34 uitingen is een nieuwe aangifte gedaan.

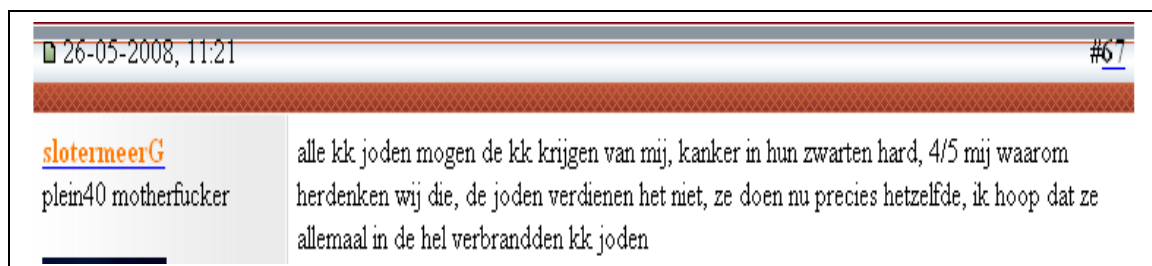
"Hoor die zielige moslims hier nou eens praten. Wanneer treden jullie eens op dan tegen die parasieten binnen jullie geloof. Ohw wacht jullie zijn allemaal hetzelfde. Allemaal zielig doen terwijl je andere en niet gelovige dood wilt hebben. Ik hoop dat ze jullie snel allemaal afslachten als de varken die jullie zijn. Want meer dan strontvarkens zijn jullie niet."

(uiting is op verzoek van het MDI verwijderd)

Moslims krijgen als groep de afgelopen jaren veel aandacht in het publieke debat. Sinds de aanslagen van 11 september 2001, de moord op Theo van Gogh en de opkomst van rechtspopulistische geluiden in de politiek (die hun pijlen onder meer op moslims richten) is de toon van het publieke debat dikwijls scherp. De PVV van Geert Wilders is de partij die zich met de meeste nadruk richt tegen de islam en moslims en vormt een belangrijke oorzaak van de verscherpte tegenstellingen in het maatschappelijk debat rondom moslims.

Deze tendens heeft al jaren zijn weerslag op het internet. Waar het publieke debat over moslims op straat, op televisie en in kranten al heftig wordt gevoerd, vallen op het internet niet zelden alle remmingen weg en worden moslims vaak op zeer grove manier beledigd. Het is overigens opvallend dat ondanks het uitbrengen van de film Fitna door Geert Wilders, het aantal strafbare uitingen gericht tegen moslims dat bij het MDI is gemeld is gedaald. Dat kan te maken hebben met het feit dat het aantal strafbare uitingen gericht tegen Marokkanen flink is toegenomen (zie paragraaf 4.7). Het MDI heeft de indruk dat Marokkanenhaat en Haat tegen moslims nogal eens door elkaar worden gebruikt om uitdrukking te geven aan dezelfde xenofobe sentimenten.

4.3 Antisemitisme

(Uiting is na verzoek verwijderd.)

Ook in 2008 is het aantal uitingen van antisemitisme dat bij het MDI is gemeld onverminderd hoog. 213 uitingen van antisemitisme zijn door het MDI als strafbaar beoordeeld, waarvan 39 mede betrekking hadden op het ontkennen van de holocaust. Van deze 213 uitingen zijn 120 uitingen op verzoek van het MDI verwijderd, tien uitingen zijn bijgevoegd in een bestaand aangiftdossier en over 26 uitingen is een nieuwe aangifte gedaan.

Sinds de oprichting van het MDI is antisemitisme op het internet onverminderd hevig aanwezig. Met name uit extreemrechtse hoek, van oudsher goed vertegenwoordigd op het internet, zijn nog steeds sterk antisemitische geluiden te horen. Maar evenals afgelopen jaar is de meerderheid van de strafbaar antisemitische uitingen te vinden op grote interactieve websites als YouTube en Hyves. Daar worden ze overigens vrijwel altijd op verzoek verwijderd. Aan het einde van 2008 heeft het uitbreken van de Gaza-oorlog voor een opleving van het aantal antisemitische uitingen gezorgd.

4.4 Andere godsdiensten of levensovertuiging

In 2008 ontving het MDI meldingen over in totaal negen strafbare uitingen, die betrekking hadden op groepen mensen die een andere religie of levensovertuiging aanhangen dan de islam. Dit aantal is vrijwel gelijk aan de afgelopen jaren. In de meeste gevallen was de discriminerende uiting gericht tegen christenen. Van een uiting gedaan in een column op een populaire nieuwswebsite, ontving het MDI vele tientallen meldingen. Van deze uiting is aangifte gedaan.

Zes uitingen zijn verwijderd na een verzoek van het MDI. Van één uiting is aangifte gedaan.

4.5 Discriminatie van autochtone Nederlanders

In totaal 29 strafbare uitingen, gericht tegen autochtone Nederlanders, zijn in 2008 bij het MDI gemeld. Dat is iets lager dan vorig jaar, maar fors lager dan in 2006 toen het MDI nog 89 strafbare uitingen registreerde. Destijds dacht het MDI dat met de stijging van het aantal meldingen over discriminatie van autochtone Nederlanders het idee was weggenomen dat het MDI slechts voor allochtone Nederlanders is bedoeld. Uit emails die het MDI in 2008 heeft ontvangen en de cijfers van de afgelopen twee jaar, blijkt dit echter niet het geval te zijn. Uiteraard is deze gedachte onjuist en behandelt het MDI elke melding gelijk en met de grootste zorgvuldigheid. Alle 29 uitingen zijn op verzoek van het MDI verwijderd.

Evenals de afgelopen jaren zijn veel van de strafbare uitingen gericht tegen autochtonen gedaan op websites waar juist ook andere minderheidsgroepen werden gediscrimineerd. Een deel van deze uitingen werd bijvoorbeeld aangetroffen op een website waar mensen racistische moppen kon plaatsen.

4.6 Discriminatie op grond van seksuele gerichtheid

"Wel goed zo'n feest joh , al die vieze homo's bij elkaar. Kan er meteen een grote bom gegooid worden op die troep. Zijn we daar ook meteen van af. Volgend jaar ff het adres doorgeven aan Al Qaida"

(uiting op verzoek van het MDI verwijderd)

Het MDI registreerde in 2008 62 strafbare uitingen gericht tegen homo's. Dat zijn er meer dan de afgelopen jaren.

In tegenstelling tot afgelopen jaar, werd in 2008 de meerderheid van de uitingen van homohaar aangetroffen op websites gericht op de Marokkaanse gemeenschap. Overigens werden de uitingen daar altijd verwijderd.

Van de 62 strafbare uitingen zijn 59 uitingen na een verzoek van het MDI verwijderd. Van de overige drie uitingen is aangifte gedaan.

4.7 Discriminatie van Marokkanen

"Die marokkanen is zo'n teringvolk, ALLEMAAL zonder uitzondering het land uit pluren, ook de goeie want dat zijn dooie"

"scheit marokkanen. allemaal het land uit trappen. DIT IS TOCH GODVERDOMME NEDERLAND OF NIET DAN? "

(uitingen op verzoek van het MDI verwijderd)

In 2008 registreerde het MDI 229 strafbare uitingen van discriminatie van Marokkanen. Dat is aanzienlijk hoger dan de afgelopen jaren en een voortzetting van de stijgende trend. Ook Marokkanen zijn in 2008 weer als groep tot onderwerp gemaakt van het publieke debat. Met name problematiek rond criminele jongeren van Marokkaanse afkomst in bepaalde wijken en berichtgeving daaromheen, leidde in 2008, net als in 2007, tot veel reacties die over de schreef gingen. In 2008 werden een groot deel van de uitingen van marokkanenhaar aangetroffen op weblogs en webfora van divers pluimage en op een aantal moppensites. In 2007 werd nog veruit het grootste deel van de uitingen aangetroffen op nieuwssites die bezoekers de mogelijkheid geven om te reageren op nieuwsartikelen. Dat gedeelte was in 2008 veel kleiner. Een nog kleiner deel van de uitingen is gevonden op extreemrechtse websites. Van deze 229 uitingen zijn maar liefst 212 na een verzoek van het MDI verwijderd.

4.8 Discriminatie van Turken

"kut turken. kapot schieten dha volk. dat ze maar gaan werken of iets nuttigs voor de maatschappij. die kleine kut turk moet maar eens bij mij komen zal ik er met de trekker over heen rijden."

(uiting op verzoek van het MDI verwijderd)

In 2008 ontving het MDI meldingen over 91 strafbare uitingen van discriminatie van Turken. Dit is veel hoger dan in 2007 toen het MDI 25 uitingen als strafbaar beoordeelde.

Overigens registreerde het MDI in 2006 74 strafbare uitingen gericht op Turken. Het merendeel van de uitingen gericht op Turken werd aangetroffen op moppensites, maar ook op extreemrechtse websites en in mindere mate op mainstream interactieve websites werden uitingen van turkenhaat gevonden.

Van de 91 strafbare uitingen zijn er 90 na verzoek van het MDI verwijderd. Van de enige uiting die niet is verwijderd, is aangifte gedaan

4.9 Discriminatie van mensen met een donkere huidskleur

De 177 strafbare uitingen die het MDI in 2008 naar aanleiding van meldingen aantrof op internet, is een lichte daling ten opzichte van de afgelopen jaren. 156 van deze 177 uitingen zijn op verzoek van het MDI verwijderd. Over zeventien uitingen is een nieuwe aangifte gedaan. Eén uiting is bijgevoegd in een bestaand aangiftedossier.

De uitingen van anti-zwart racisme komen uit verschillende hoeken. Extreemrechts neemt een deel van de uitingen voor zijn rekening. Hier betreft het vooral klassiek racistisch gedachtegoed. Dit zijn ook de uitingen die bijvoorbeeld gepaard gaan met verwijzingen naar de Amerikaanse Ku Klux Klan en onder meer gekenmerkt worden door bijzonder grof taalgebruik en het diskwalificeren van 'de zwarten' als 'inferieur ras'.

Naast de extreemrechtse sites, werden uitingen van racisme aangetroffen op veel verschillende websites; van nieuwswebsites en populaire weblogs tot moppensites en videosites als YouTube. Maar in 2008 werd de meerderheid van de strafbaar racistische uitingen gevonden op extreemrechtse websites.

4.10 Discriminatie op grond van 'overige afkomst'

"Fyne dagen blanke medemensen. En voor de alloctonen onder ons , ALLEMAAL DE KANKER EN IK HOOP DAT JULLIE 2007 NIET MEER HALEN , STERF GORE KANKERHONDEN !!!"

(uiting op verzoek van het MDI verwijderd)

Het MDI heeft in haar registratieprogramma de categorie 'overige afkomst'. In deze categorie worden zowel uitingen van discriminatie met behulp van algemene termen zoals

buitenlander, immigrant, allochtoon en andere afkomsten geregistreerd.

Weliswaar is de uiting in het voorbeeld gedaan in 2006, de uiting is pas gemeld in 2008. Dit illustreert hoe oudere uitingen, indien zij op het internet blijven staan, keer op keer mensen kunnen beledigen.

Het aantal strafbare uitingen in deze categorie is flink gestegen ten opzichte van 2007, naar 169 uitingen (91 in 2007). Overigens is dit aantal nog steeds lager dan in 2006 toen 191 strafbare uitingen van discriminatie op grond van ‘overige afkomst’ werd geregistreerd. Van deze 169 uitingen zijn 144 uitingen op verzoek van het MDI verwijderd. Van negen uitingen is aangifte gedaan.

Veel van deze uitingen zijn aangetroffen op extreemrechtse websites en op moppensites. Ook zijn veel uitingen, meer dan de andere categorieën, aangetroffen op profielenwebsites, met name op Hyves. De uitingen op dergelijke sites zijn altijd na verzoek van het MDI verwijderd.

4.11 Discriminatie op overige gronden

In deze paragraaf worden discriminerende uitingen besproken, die betrekking hebben op andere (en kleinere) categorieën en gronden dan die in eerdere paragrafen zijn behandeld.

On-topic: Zigeuners zijn het grootste tuig van Europa. Kroegbazen mogen van geluk spreken dat er niemand is neergestoken. Hun levenswijze bestaat uit bedriegen, stelen, afpersen en beroven.
IgorTheHorrible | 06-09-08 | 15:34

Over Aziaten is in 2008 één strafbare uiting bij het MDI geregistreerd. Deze uiting is op verzoek van het MDI verwijderd.

Tegen Roma en/of Sinti zijn vijftien strafbare uitingen geregistreerd. Dat is opvallend veel hoger dan in 2007, toen er maar één strafbare uiting bij het MDI werd gemeld. De vijftien uitingen werden op drie verschillende sites aangetroffen. Van de vijftien uitingen zijn er twaalf verwijderd en van de overige drie uitingen is aangifte gedaan.

Over Aziaten is in 2008 één strafbare uiting bij het MDI geregistreerd. Deze uiting is op verzoek van het MDI verwijderd.

Elke zondag is er dus deze quiz onder gehandicapten. En daarin worden er de meest simpele vragen gesteld aan de meest domme gehandicapten (ja, domme gehandicapten is een tautologie op en top. Lelijke gehandicapten overigens ook.)
Dit zou ik onder andere tegen ze willen zeggen:
- Laat je steriliseren want er zijn al te veel gehandicapten op deze wereld.

Met betrekking tot de discriminatiegrond ‘handicap’, pas sinds een paar jaar toegevoegd aan de anti-discriminatieartikelen van het Wetboek van Strafrecht, ontving het MDI een

melding met betrekking tot één strafbare uiting, die is verwijderd. Over discriminatie op grond van geslacht (alleen strafbaar als sprake is van “aanzetten tot haat of discriminatie”) registreerde het MDI ook één uiting als strafbaar en ook die uiting is verwijderd.

4.12 Uitingen per medium/locatie

Tabel 4. Uitingen per locatie

	2005	2006	2007	2008
Websites	529	838	877	1086
Web- en discussieforums	444	515	383	225
Weblogs	199	265	165	94
Video	5	14	88	60
email & spam	44	16	48	24
MP3's of andere geluidsfiles (via Napster, Kazaa of ander P2P netwerk of webpagina)	7	4	5	-
Overige (Usenet nieuwsgroepen, chatboxen, Internet Relay Chat)	39	69	14	8

Het MDI neemt meldingen in behandeling over discriminatie op het Nederlandse deel van internet.¹⁸ Internet omvat meer dan alleen het World Wide Web.¹⁹ Het internet behelst ook digitale communicatievormen als email, P2P (bijvoorbeeld Limewire of Souseek), chat, nieuwsgroepen, online gaming en Second Life. Zoals uit bovenstaande tabel blijkt, betreft het overgrote deel van de meldingen bij het MDI websites en een kleiner deel discussiefora en weblogs.

Het MDI toetst ook of de gemelde uitingen openbaar zijn en onderneemt in beginsel slechts stappen als de uitingen ook inderdaad openbaar online staan. In het openbaar houdt in dat de uiting door het publiek waargenomen kan worden. Vrijwel alle websites, webfora, weblogs en dergelijke zijn openbaar. Men hoeft immers slechts het adres of de URL²⁰ in te typen en de pagina's verschijnen op het beeldscherm. Bij hoge uitzondering is een website beveiligd met een password dat slechts in beperkte kring bekend is.

¹⁸ Hiermee wordt onder meer bedoeld op websites die in Nederland worden gehost, maar ook websites die in het buitenland worden gehost en gericht zijn op de Nederlandse samenleving en/of vanuit Nederland worden onderhouden.

¹⁹ WWW; websites, webforums, weblogs etcetera.

²⁰ Met de Uniform Resource Locator wordt naar de locatie van een pagina op het internet verwezen

Bij veel webfora en weblogs kunnen slechts geregistreerde leden berichten plaatsen. Hieruit zou eventueel afgeleid kunnen worden dat dergelijke weblogs en webfora niet openbaar zijn. Dit is niet het geval. Berichten zijn ook voor niet-geregistreerde leden te lezen. Daarnaast is het lidmaatschap doorgaans een volledig geautomatiseerd proces waarbij iedereen lid kan worden, zonder daarvoor toestemming van het beheer van een forum te hoeven vragen.

Tot vorig jaar maakte het MDI onderscheid tussen websites enerzijds weblogs en webfora anderzijds. Voorheen was het zo dat de eigenaar / beheerder doorgaans zelf de inhoud van de website online zette. Bij weblogs en webfora waren het veelal de bezoekers. Tegenwoordig is dat onderscheid deels weggefallen, nu ook de meeste websites bezoekers ruim de mogelijkheid bieden tot het plaatsen van filmpjes, foto's, reacties, commentaren en andere uitingen.

Evenals vorig jaar is het aantal uitingen op weblogs gedaald. Het lijkt er op dat het fenomeen weblog wat minder populair is en /of er meer webloggers zijn die er in slagen discriminerende uitingen effectiever te weren. Het aantal uitingen gedaan in video's is wat lager dan vorig jaar, maar nog steeds fiks hoger dan eerdere jaren. Het betreft hier met name YouTube. Er zijn de helft minder uitingen geregistreerd die per email zijn gedaan.

5. Resultaten in cijfers

Tabel 5. Meldingen

	2005	2006	2007	2008
Aantal meldingen	1289	1135	1049	1226
Aantal uitingen	1308	1728	1581	1501

Tabel 6. Beoordeling van de uitingen

	2005	2006	2007	2008
Strafbare uitingen ex 137 c t/m g Sr.	466	984	1078	899
Strafbaar op grond van andere artikelen, zoals smaad, laster en eenvoudige belediging	63	20	30	0
Geen exacte locatie ontvangen, niet toetsbaar	120	59	70	28
Geen exacte uiting ontvangen, niet toetsbaar	68	52	41	36
Niet (meer) aanwezig op internet, niet toetsbaar	176	129	103	101
Tendentieus	204	185	28	0
Niet strafbaar	180	295	231	437
Kinderporno of anders n.v.t.	31	4	0	0
Totaal	1308	1728	1581	1501

Tabel 7. Afhandeling door MDI

Strafbaar	2005	2006	2007	2008
Geen verzoek: melder onderneemt zelf stappen	5	45	0	0
Geen verzoek: doorverwezen naar MDI buitenland	13	11	2	2
Geen verzoek: e-mail (spam)	5	4	2	2
Geen verzoek: locatie in buitenland	11	30	15	49
Geen verzoek: reeds verwijderd	16	79	8	10
Verzoek: aan buitenlandse provider	61	5	2	10
Verzoek: aan Nederlandse provider	47	4	5	1
Verzoek: rechtstreeks aan plaatser of eigenaar	153	584	825	770
Bijgevoegd in bestaand aangiftedossier	29	162	130	91
Aangifte gedaan	116	60	89	38
Bestemd voor aangifte	10	0	0	0
Totaal	466	984	1078	899

Tabel 8. Resultaat verzoek tot verwijdering

	2005	2006	2007	2008
Verwijderd na verzoek tot verwijdering	251	535	748	708
Niet verwijderd na verzoek tot verwijdering	10	15	84	66
NVT (geen verzoek gestuurd, zie tabel 2)	205	434	246	125
Totaal	466	984	1078	899

Tabel 9. Meldingen per afzender

	2005	2006	2007	2008
Individueen, bedrijven en organisaties	1212	1109	957	1173
Meldpunt of ADB	37	15	43	23
Andere belangenbehartigers	40	11	44	28
Totaal	1289	1135	1049	1224

Tabel 10. Meldingen per bestemming

	2005	2006	2007	2008
Bestemd voor MDI (mogelijke discriminatie op Internet)	1025	808	792	916
Discriminatie in fysieke wereld (doorgestuurd naar/via LVADB)	186	186	197	244
Kinderporno	31	8	2	6
Overig (spam, hacking, etc.)	47	133	58	58
Totaal	1289	1135	1049	1224